

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	КП-106-01-1
дата	18.01.2020г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА
ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
ПРИ 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА

ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ НА
КОМИСИЯТА
ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
ПРИ 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ОТНОСНО: *Законопроект за изменение и допълнение на Закона за българското гражданство*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АЛЕКСАНДРОВА,

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ,

Българската стартър асоциация (BESCO) приветства и подкрепя възможността за въвеждане на Стартър виза в България чрез промените в Закона за българското гражданство. Подчертаваме, че в момента България е единствената страна в Европейския съюз без Стартър виза или еквивалент. Сините карти осигуряват достъпа на висококвалифицирани служители, законодателството ни организира достъпа на големите инвеститори, но за предприемачите вратата все още е затворена. Вярваме, че имайки Стартър виза ще създадем условия, чрез които предприемачи от много места по света ще дойдат и ще развият високотехнологичен бизнес в страната ни, привличайки по този начин и нови инвестиции към България.

Политиката за насърчаване на инвестициите в страната ни в момента е насочена към постигане на следните цели, посочени в чл. 1 на ЗНИ.

1. повишаване конкурентоспособността на българската икономика чрез нарастване на инвестициите за научни изследвания, иновации и технологично развитие в производства и услуги с висока добавена стойност при спазване принципите на устойчивото развитие;
2. подобряване на инвестиционния климат и преодоляване на регионалните различия в социално-икономическото развитие;
3. създаване на нови и високопроизводителни работни места.

Законодателството ни предполага в момента постигането на посочените цели да се осъществи чрез насърчаване на инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи и свързаните с тях нови работни места, осъществявани на територията на Република България. Имаме регламентирани видовете класове (клас А и клас Б) инвестиции, минималните прагове

за кандидатстване за издаване на сертификат за клас инвестиция, икономическите сектори, които се подпомагат и изискуемите документи. Представени са насърчителните мерки, с които се насърчават сертифицираните проекти, а именно: съкратени срокове за административно обслужване, индивидуално административно обслужване, отпускане на средства за изграждане на довеждаща инфраструктура, финансово подпомагане за обучение за придобиване на професионална квалификация, включително и на стажанти от висшите училища в страната, заели новите работни места, свързани с инвестициите, облекчен режим (без търг или конкурс) при придобиване право на собственост или ограничени вещни права върху недвижими имоти - частна държавна и частна общинска собственост. Определените минимални прагове за инвестиране са: от индустриалния сектор – преработваща промишленост: за клас А - 10 млн. лв., за клас Б -5 млн.лв. Минималният размер на инвестициите в един обект в икономически дейности от сектора на услугите – складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта; административни и спомагателни офис дейности, дейности на телефонни центрове за услуги и спомагателно обслужване на стопанската дейност, неклассифицирано другаде е: за клас А – 3 млн. лв., за клас Б – 1.5 млн. лв. и т.н. Посочените особености на действащата нормативна уредба за насърчаване на инвестициите показва, че последната е приоритетно насочена към привличане на инвеститори със значителни финансови възможности били те физически или юридически лица.

От друга страна, в редица страни от Европа постигането на целите, отбелязани по-горе се осъществява и чрез насърчаването на т.н. косвено инвестиране от страна на граждани на трети страни. Посочено насърчаване се реализира чрез създаване на възможности и условия за стартиране и развитие на високотехнологични и иновативни компании (т.н стартъп компании) от граждани на трети страни на територията на съответната държава и чрез улесняване на процедурата по получаване разрешение за пребиваване на територията на съответната страна.

Под стартъп компании се разбират компании в начален етап от своето развитие, които най-често са високотехнологични и развиват продукт или услуга, които представляват иновация. Те са високорискови от бизнес и инвестиционна гледна точка, но имат потенциал за бърз растеж. Успешни примери за компании, които са били стартъп в началото на развитието си са Google, Instagram, UBER, Airbnb, Facebook, Tesla Motors, Amazon и много други. Средната възраст на тези компании към днешна дата е 15 години, а общия приход, който имат за 2018 година е 469 млрд. долара - над 7 пъти повече от БВП на България, а през 2018 г. в тях са работили близо 1 млн. човека.

Стартъп компаниите са важна и необходима част от съвременните икономически отношения, повлияни от бурното развитие на технологиите като посочената таблица визуализира логиката, по която се формира новият вид икономика.

1.Образованието подготвя нужните кадри;

2.Науката е мястото, където се достига до първия етап на иновациите;

3.Трансфера на технологии е връзката между бизнеса и науката, която връзка комерсиализира иновациите, идващи от науката и от друга страна насочва науката към разработки, които имат висок потенциал за пазарна реализация;

4.Стартъпите са достатъчно бързи и гъвкави, за да могат да валидират възможно най-бързо дали съответната разработка реално има потенциал да стане на голям бизнес или не. Една голяма корпорация никога не може толкова бързо да разработи продукт или услуга, който да тества на пазара. Съответно в развитите икономики има десетки и стотици хиляди стартъпи, които постоянно валидират иновации. Големите корпорации следят тяхната дейност, инвестират в тях и когато видят потенциален успех, купуват разработката;

5.Scaleup-ите са вече успешните стартъпи, които бързо се разрастват. Една такава компания има много специфични нужди, свързани с излизането на нови пазари, управлението на растежа си и набирането на нови инвестиции. Такива компании постоянно се опитват да продадат процент от компанията си за пари, чрез които да растат още по-бързо. Важно е да се има предвид, че стартъпите и scaleup-и (по-големи стартъпи) извършват голямо количество научно-развойна дейност. Реализирайки иновации те имат големи разходи в научно-изследователска дейност в продължение на години. Този тип компании привличат на различни рундове (етапи от развитието си) дялови инвеститори, чиито инвестиции се използват както за развиване на иновациите, така и да пазарното им реализиране.

6.Корпорациите следят стартъпите и опитват да инвестират в тях и да купят тези, които са успешни. Корпорациите понякога са успешни бивши стартъп компании, понякога са традиционни големи компании, които по този начин се иновират. Корпорациите имат потенциала да направят от една иновация продукт или услуга, който да достигне до масовия пазар.

7. Крайната цел от гледна точка на държавата е износ на продукти и услуги с висока добавена стойност от компании.

За да може България да се ползва от описаната тенденция в останалите страни-членки на ЕС, насърчаващи косвените инвестиции, е необходимо да се предвиди в действащото законодателство за насърчаване на инвестициите на правна рамка, на основата на която в страната да се привлекат лица, граждани на трети страни, които да създадат и/или доразвият на територията на страната стартъп и/или скейл-ъп компании, създаващи продукти с висока добавена стойност, ориентирани към световния пазар. По този начин ще се осигури ръст на износа на страната и ръст на инвестираните средства в икономиката.

За да може да се реализират подобни косвени инвестиции е необходимо лицата, които ги извършват да пребивават на територията на страната.

Чуждестранните стартъп компании, които идват в момента в България са почти изцяло идващи от страни членки на Европейския съюз. Съответно те са много малко на брой - между 100 и 200 компании средно са в страната, като годишно идват тук не повече от 30-40 стартъпа от ЕС. Шансовете за привличане в България на стартъп компании от другите страни-членки на Европейския съюз не са реалистични поради не конкурентите условия в България.

Следната графика показва добро сравнение за условията за предприемачество в Европейския съюз в рамките на Индустрия 4.0

Table 5. Pillar values of the EIDES

Country	Culture and Informal institutions	Formal institutions, regulation, and taxation	Market conditions	Physical infrastructure	Human capital	Knowledge creation and dissemination	Finance	Networking and support	EIDES scores
Denmark	100.0	83.9	93.7	98.1	87.4	81.9	68.2	72.5	80.7
Sweden	87.4	74.8	73.8	71.9	85.9	93.4	71.4	66.3	75.6
Luxembourg	80.4	100.0	45.1	100.0	68.9	66.0	90.2	98.6	74.0
Finland	97.3	81.4	51.1	68.7	98.4	75.9	78.3	59.2	72.4
Leaders	91.3	85.0	55.9	84.7	85.2	79.3	77.0	74.1	75.6
Germany	72.2	79.2	100.0	61.3	54.4	85.6	57.7	55.2	63.8
United Kingdom	80.0	80.6	97.4	63.0	78.3	71.8	96.4	62.5	63.7
Netherlands	95.2	83.1	69.1	76.9	76.1	95.4	70.5	61.4	62.2
Ireland	69.4	62.9	92.7	43.1	51.3	63.0	52.0	77.9	61.3
Belgium	63.4	51.4	69.3	55.3	53.6	61.7	54.2	56.0	57.6
Austria	62.5	61.3	48.2	66.7	54.6	66.3	44.7	45.3	54.3
Malta	39.3	67.8	77.9	52.4	47.3	61.9	50.5	59.9	54.3
Estonia	55.2	54.7	30.0	45.8	66.9	46.3	75.1	62.3	51.0
France	53.9	44.9	60.8	49.0	43.7	46.4	60.8	56.8	49.6
Followers	65.7	65.1	72.3	57.1	58.5	66.5	62.4	59.7	57.5
Spain	36.8	36.4	42.4	48.5	58.9	34.6	47.0	58.1	44.2
Czech Republic	45.5	36.8	68.9	39.8	40.6	61.1	39.3	29.5	42.3
Lithuania	32.1	35.7	47.0	48.2	42.9	31.6	51.1	47.3	40.6
Slovenia	36.4	36.5	40.6	36.7	43.6	47.6	32.5	42.5	38.4
Portugal	29.4	40.7	30.6	52.6	45.1	35.8	35.2	42.2	38.1
Cyprus	34.1	45.4	29.1	42.5	31.2	31.7	47.5	39.4	36.3
Catchers-up	35.7	38.5	43.1	44.7	43.7	40.4	42.1	43.2	40.0
Poland	34.5	37.0	31.3	41.0	29.0	28.8	36.9	31.3	32.9
Latvia	33.9	29.6	20.6	43.2	34.2	25.8	31.3	35.7	32.9
Italy	24.7	27.5	31.7	34.4	30.1	34.1	29.2	53.4	32.6
Croatia	25.7	31.6	47.0	30.9	35.7	21.8	30.6	35.6	30.6
Hungary	25.0	30.5	27.0	33.6	34.5	34.8	33.4	31.1	30.1
Slovakia	25.7	29.4	33.5	19.8	34.4	32.1	32.0	21.9	29.9
Greece	25.7	20.1	26.4	24.3	29.0	21.6	19.7	32.4	24.3
Bulgaria	17.0	25.9	11.1	28.8	26.3	23.0	27.6	39.3	23.9
Romania	16.7	24.7	7.7	32.4	26.0	21.5	20.6	35.1	21.6
Lagards	26.4	27.9	26.7	32.0	31.0	27.8	31.8	35.1	28.8

Както се вижда държавите са разделени в 4 групи:

1. Водачи
2. Следващи

3. Догонващи

4. Изоставащи

България е в последната четвърта група на предпоследното място, като само Румъния е по-назад. От друга страна в Румъния вече има два т.н еднорози “unicorns”- стартъп компания, която е достигнала пазарна оценка над 1 млрд долара.

В Израел, Индия, Япония, страните от Източна Европа, които не са членки на ЕС и много страни в Централна и Южна Америка има големи стартъп общности и рано или късно много от тях идват към Европейския пазар. България има шанса да се позиционира като входна врата за Европейския съюз - роля, която в момента играят Великобритания, Естония, Полша, Люксембург, Унгария и др. За да може да се конкурира с посочените страни, България трябва да предложи равни и по-добри условия. Четиринадесет държави- членки на Европейския съюз, посочени в таблицата по-долу, имат някаква форма на т.н. стартъп виза (основание за пребиваване с цел развитие на високотехнологичен и/или иновативен продукт, услуга):

Виза	Държава	Продължителност на визата	Процес за кандидатстване
Startup Denmark	Дания	2 години	6 седмици
Estonia Startup Visa	Естония	1.5 години	Няма информация
Finnish Startup Permit	Финландия	2 години	38 дни
French Tech Visa for Founders	Франция	4 години	3 месеца
Ireland Startup Visa	Ирландия	Безсрочно	Няма информация
Italian Startup Visa	Италия	1 година	Няма информация
Startup Latvia	Латвия	3 години	Няма информация
Startup Visa Lithuania	Литва	1 година	Няма информация
Dutch Startup Visa	Холандия	1 година	90 дни
Self-Employed Persons Visa	Норвегия	1 година	6 седмици
Startup Portugal	Португалия	2 години	до 30 работни дни
Spanish Startup Visa	Испания	1 година	в рамките на 10 дни
Sweden's Residence Permit for the Self-Employed	Швеция	2 години	Няма информация
UK Entrepreneurial Visa	Великобритания	3 години и 4 м	до 15 дни

В допълнение на посочените 14 страни в сравнителната таблица стартъп виза имат още: Люксембург, Австрия, Унгария, Кипър, Чехия, Германия и Гърция.

Единствените страни в ЕС, които нямат стартъп виза са: Полша, Малта, Словакия, Словения, Хърватска, Румъния и България. Румъния работи по своя Startup Visa в момента, както и по концепция на Европейска стартъп виза, която да обединява всички държави от Шенген, с което Полша, Малта, Словакия и Словения също ще имат стартъп виза. Настоящият проект е съобразен с готверния стандарт за държавите от шенгенското пространство.

Гореизложеното налага да се въведе в действащия ЗЧРБ ново основание за пребиваване в страната, което да отговаря на спецификите, свързани със стартирането и развитието на иновативна компания от една страна, а от друга да предостави еднакъв или по-благоприятен режим в сравнение с останалите страни-членки на ЕС, въвели подобен режим на пребиваване чрез т.н. "Startup visa".

Законодателството ни в момента не дава възможност стартъп компании и предприемачи от трети страни да идват в страната ни. Не е възможно решаването на проблема да се осъществи чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

ЗНИ и подзаконовите актове по прилагането му уреждат условията и реда за насърчаване на инвестициите на територията на Република България, дейността на държавните органи в областта на насърчаване на инвестициите, както и тяхната закрила. В чл.2 и 12 от ЗНИ са посочени условията и реда за насърчаване на инвестициите като в ал.1 на чл.12 са посочени видовете инвестиции, които към настоящия момент се насърчават – инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи и свързаните с тях нови работни места. Липсват както

условия за насърчаване на косвените инвестиции в страната чрез предоставяне на възможност на граждани на трети страни да започнат и развият проект, предвиждащ извършване на високотехнологична и/или иновативна дейност, така и правила и механизми за оценка, проследяване и контрол изпълнението от страна на държавните органи на подобен тип инвестиции. Необходимо е да се прецизира компетентостта на Българска агенция по инвестиции като се добавят права и задължения, свързани с издаването, подновяването, отнемането или отказването издаването на сертификати за високотехнологичен и/или иновативен проект. Посочените пропуски могат да се отстранят само чрез допълнение на съществуващата правна рамка.

В действащата нормативна уредба са предвидени условията, при които граждани на страни, които не са членки на ЕС могат да пребивават на територията на България и да упражняват икономическа дейност. В чл.24 от ЗЧРБ са посочени следните основания за пребиваване:

1. желаят да извършват работа по трудово правоотношение след разрешение от органите на Министерството на труда и социалната политика по реда на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност; (чл.24, ал.1 от ЗЧРБ);
2. осъществяват търговска дейност в страната по законоустановения ред, като в резултат на тази дейност са разкрити най-малко 10 работни места на пълно работно време за български граждани, поддържани за срока на пребиваването, освен когато е уговорено друго в международен договор, ратифициран, обнародван и влязъл в сила за Република България, като изискването е валидно за всеки един съдружник поотделно; същите условия се прилагат и за всеки управител поотделно. (чл.24, ал.2 от ЗЧРБ);
3. са представители на чуждестранно търговско дружество с регистрирано, след проверка и оценка на представени документи относно икономическата активност и данъчната изрядност на чуждестранното дружество за период от две години преди регистрацията на представителството, както и на документи относно неговите планирани дейности, от Българската търговско-промишлена палата търговско представителство в Република България; разрешение за продължително пребиваване могат да получат не повече от трима представители за всяко чуждестранно търговско дружество; Българската търговско-промишлена палата своевременно уведомява дирекция "Миграция" при промяна в обстоятелствата по регистрацията на представителството. (чл.24, ал.2 от ЗЧРБ);
4. желаят да извършват дейност на свободна практика след разрешение от органите на Министерството на труда и социалната политика в съответствие с чл. 24а и по реда на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност. (чл.24, ал.2 от ЗЧРБ);
5. а вложили сума не по-малка от 600 000 лв. - за всеки чужденец, за придобиване на право на собственост върху недвижими имоти на територията на Република България или чужденецът е собственик на повече от 50 на сто от капитала на българско търговско дружество, вложил е същата сума в капитала на дружеството и в резултат на това дружеството е придобило правото на собственост върху недвижими имоти в страната на тази стойност; към датата на подаване на заявлението за разрешение за продължително пребиваване чужденецът или юридическото лице трябва да е изплатило напълно сумата, която да е постъпила по сметка в българска

лицензирана кредитна институция, а ако имотите са придобити със заемни средства, непогасената част от заема не трябва да надвишава 25 на сто. (чл.24, ал.2 от ЗЧРБ);

б. са извършили инвестиция в икономически необлагодетелствани региони по смисъла на Закона за насърчаване на инвестициите чрез внасяне в капитала на българско търговско дружество на не по-малко от 250 000 лв., като чужденецът е съдружник или акционер с поименни акции и притежава не по-малко от 50 на сто от капитала на дружеството и в резултат на вложението са придобити нови дълготрайни материални и нематериални активи на стойност не по-малко от 250 000 лв. и са разкрити най-малко 5 работни места за български граждани, поддържани за срока на пребиваването, удостоверено от Министерството на икономиката. (чл.24, ал.2 от ЗЧРБ);

Предоставянето на възможност на граждани на трети страни да статрират и развият високотехнологични и/или иновативен проект в страната не е свързано с необходимост от поставяне на условие за минимален брой наети лица, респ. минимална сума на инвестирани в страната средства. Насърчителната мярка е насочена към стартиращи компании с иновативен продукт и/или услуга. Липсва възможност да се издаде разрешение за пребиване на посочената категория лица на база съществуващите в ЗЧРБ основния като проблемът не може да се разреши чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности. Необходимо е създаването на ново основание за пребиваване на лица, чиито проект за стартиране на високотехнологичен и/или иновативен продукт е получи одобрение по реда на ЗНИ чрез допълване на разпоредбите в ЗЧРБ.

Основната цел на Startup Visa е привличане на граждани на трети страни и инвестиции в регистрирани в България дружества, развиващи продуктите и услугите с висока добавена стойност чрез предоставянето на възможност за получаване на разрешение за продължително пребиваване в България по процедура, подобна на действащите процедури в други страни-членки като Холандия, Франция, Естония, Финландия, Дания, Великобритания, Ирландия и др

1. Създаване на правна рамка, уреждаща условия и реда за насърчаване на инвестиране в страната чрез предоставяне на възможност на граждани на трети страни да започнат и развият проект, предвиждащ извършване на високотехнологична и/или иновативна дейност в страната. За реализиране на целта се предлага допълване на ЗНИ с въвеждане на условия и ред за издаване, отказ или отнемане на сертификат за високотехнологичен и/или иновативен проект на граждани на трета държава. Предвижда се създаването на експертен съвет към Българска агенция за инвестиции, които да подпомага дейността на агенцията при началната и последваща оценка на представяните иновативни проекти.

2. Предоставяне на възможност на лицата, граждани на трети страни, получили сертификат за иновативна дейност по реда на ЗНИ да пребивават на територията на страната и да реализират своя проект чрез въвеждане на ново основание за пребиваване в ЗЧРБ.

3. С посочените изменения в нормативната база се цели постигането на следните икономически, социални цели:

1. След 10 години в страната ни чрез Startup Visa да идват годишно 300 стартъп компании. В момента стартъпи идват главно от държави членки на Европейския съюз по две основни

линии: а) Ако някой от българските фондове за дялово и рисково финансиране са инвестирани в тях. Тогава те прекарват в България между 2 и 5 години най-често. б) т.н дигитално номадство се отразява и в България. Страната ни има едни от най-добрите офиси за споделено пространство в Централна и Източна Европа и много предприемачи идват тук за по няколко месеца или седмици, за да пороботят в тях, особено около някое от по-големите стартап събития. Българската Startup Visa ще бъде бърза писта за стартап компании от трети страни. Липсват данни годишно колко стартапа влизат в Европейския съюз, но вярваме, че България има потенциала да вземе съществена част от тях. В момента годишно се създават между 200 и 300 стартапа в България. От чужбина идват не повече от 30, които започват да правят бизнес от тук. Постигайки тази цел ние бихме удвоили сегашната норма.

2. За целия 10 годишен период над 2000 стартап компании могат да дойдат в България чрез стартап виза. За сравнение в момента цялата българска стартап екосистема се състои от около 2000 стартап компании към днешна дата. Тук отново виждаме възможност за потенциално удвояване на този вид бизнес в страната ни.

3. Привличане на повече хора, know-how, инвестиции и бизнес. Увеличението на броя стартапи в България е важна цел, но много по-същественото е привличането на know-how от успешните стартап екосистеми. Българските предприемачи все още имат сериозен дефицит на: а) Умения за продажби както на корпоративно ниво, така и на крайни клиенти; б) Умения за излизане на нови пазари; в) Достъп до ментори; г) Достъп до т.н. бизнес ангели; г) Достъп до талант; д) Know-how за конкретни индустрии. Основните индустрии, където в момента компании достигат до т.н. статус "unicorn = пазарна оценка над 1 млрд долара" са:

- Изкуствен интелект
- Киберсигурност
- Автомобилостроене
- Хардуер
- Телекомуникации
- Логистика
- Туризм
- Т.н. Edtech
- Анализ и обработка на данни
- Търговия
- Биотехнологии и здраве
- Електронна търговия
- FinTech
- Интернет софтуер и услуги

В тези индустрии България има предимно аутсорсинг опит и за нас е много важно привличането на компании и предприемачи, които носят know how как да развием наши такива индустрии с висока добавена стойност.

4. Привличане на 60 милиона долара под формата на директни външни инвестиции само от първоначалното идване на компаниите в България. Всяка компания, която идва в България ще има поне някаква първоначално привлечена инвестиция. Инвестициите в стартапи в България са по-малки от тези в по-развитите стартап екосистеми. Дори и тук началната инвестиция от

фонд за дялово и рисково инвестиране е между 100 000 и 200 000 евро. Преди тази инвестиция компаниите стартират с капитал от между 20 000 и 50 000 евро собствени средства и пари на т.н бизнес ангел. Може да се предположи, че компаниите идващи в България ще имат по поне 30 000 евро капитал, което при 2000 компании са 60 млн лв, които ще дойдат в страната ни.

5. Допълнителни над 525 милиона долара под формата на последващи инвестиции в компаниите. Компаниите, които идват на нови пазари имат по-висок процент успеваемост, защото обикновено са преминали най-началната идейна фаза, целяща главно валидация на идеята. Стандартно се приема, че успехът на стартърп компаниите е около 10%, но за идващи със стартърп виза този процент е над 30%. За целта на тази ОВ залагаме успеваемост от 35%, което при 2000 одобрени компании означава около 700, които ще реализират успех. Средно една такава компания ще привлече около 750 000 евро последващи инвестиции, както от български, така и най-вече от чуждестранни инвеститори.

6. Около 350 милиона долара годишен оборот биха реализирали само тези компании на десетата година от съществуването на Startup Visa в България. В рамките на този 10 годишен период може да се планира, че успешните компании ще достигнат средно 500 000 долара годишен оборот. При 700 такива компании това са 350 милиона долара общо за тях.

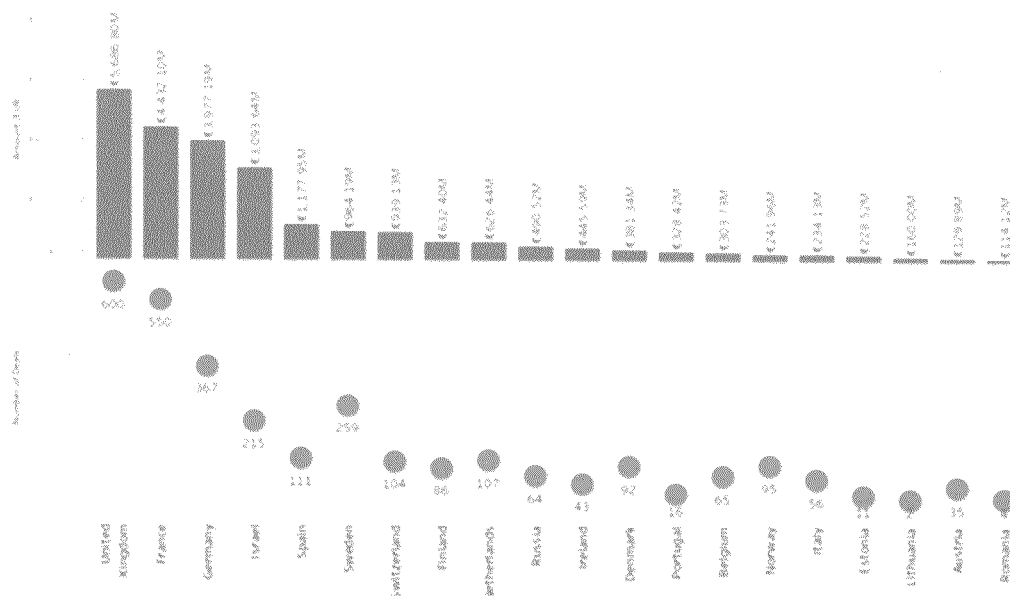
7. Биха се създали над 20 000 нови висококвалифицирани работни места. Стартърп компаниите създават висококвалифицирани работни места. В момента успешните стартърпи в България имат между 15 и 50 служители (най-често). В случая залагаме средно по 30 служителя на компания, от където идва цифрата от над 20 000 нови места. Това ще са както българи, така и висококвалифицирани чужденци, които ще дойдат в страната ни. Тук напомняме, че борбата с демографските проблеми е водещ приоритет за България и през призмата на бизнеса привличането на висококвалифицирани кадри от чужбина е от голяма полза.

8. До момента най-големия exit на българска компания е този на Телерик за 275 млн долара. От доста време целта е България да има свои компании с оценка над милиард долара. Считаме, че е напълно реалистично в рамките на този 10 годишен период една от компаниите, които ще дойде в България да достигне до този резултат. Очакването е също да има поне още 5 продажби на компании за по над 100 млн долара. Един от косвените резултати от този успех е, че стартърп предприемачите след успешен exit остават в стартърп екосистемата като инвеститори. В момента едни от най-активните инвеститори са бившите собственици на Телерик. Постигайки тези резултати бихме имали още стотици милиони, които тези предприемачи биха инвестирали в другите по-млади компании.

9. Подобряване на репутацията на България. Това е дълга битка, но приемането на Startup Visa поставя България на световната стартърп сцена. Никой не би могъл да мисли за правенето на иновативен технологичен бизнес в България ако самото идване в страната е трудно. Няма как да мислиш за последващите крачки като това дали данъците са ти изгодни ако бариерата е сложена още на стъпката с най-началното стартиране в страната. Напомняме, че България е една от само седемте държави в Европейския съюз, която няма вариант на Startup Visa. Приемайки я ние ставаме част от Европейската стартърп сцена и започваме да се състезаваме реално с другите страни за привличане на бизнес и талант в нашата страна. Наличието на Startup Visa е нещо, което всеки предприемач търси, когато отива в някоя друга страна и когато

тази процедура съществува това е знак, че за съответната страна стартъпите са важни и се работи за подобряване на средата за тях

TECH INVESTMENT, 2018, TOP COUNTRIES

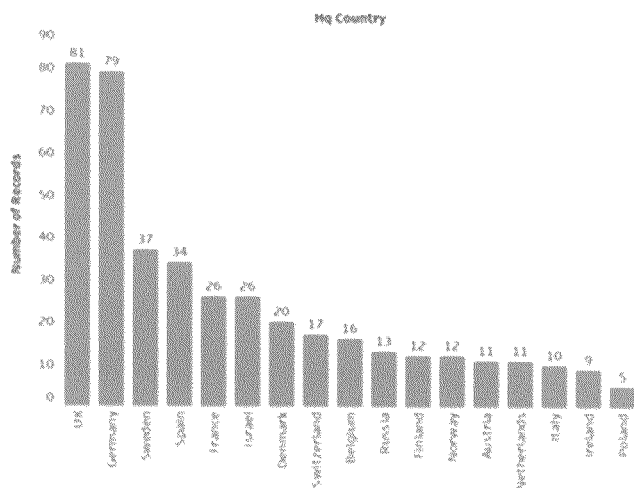

- Source : BUILDING, GROWING, CONNECTING: The European tech investment landscape , 2019 , Startup Europe (EU Commission) Tech.eu - най-популярната технологична медия в Европа.

- Над 2200 Сделки в Европа , над 18 милиарда инвестиции , Румъния привлича над 114 милиона инвестиции за 2018.

- Целта е в България да бъде привлечена поне 3 компании на година, които да привлекат над 20 милиона EUR външен капитал и да разкрият над 2000 работни места.

TOP COUNTRIES FOR EUROPEAN EXITS AND ACQUISITIONS, 2018

Брой "изходи" на успешни компании в Европа за 2018.

Целта за България е да привлече успешни компании, които след нужен инкубационен период (5-7 г) да правят успешни "изходи". По 1 на година след нужния период на инкубация, в размер от над 50 милиона евро. (Полша има 5 "изхода" за 2018 с над 100 милиона EUR капитализация)

Считаме, че ако Стартър визата не бъде приета ще последват следните **негативни въздействия**:

Към днешна дата България се състезава с другите държави от Европа за привличането на бизнес и талант. Ако не предприемем промени в посока Startup Visa ние няма как да се конкурираме с всички други страни, които имат такава виза.

Сериозен риск е факта, че България има изоставаща позиция относно иновациите и новите технологии. Шансът ни да се придвижим напред е създавайки условия за т.н. индустрии на бъдещето. При липсата на достатъчно талант и умения в нашите собствени хора е много важно да създадем условия, така че чуждите стартъпи да идват лесно тук. В противен случай ние ще задълбочим изоставащата си позиция и рискуваме дори да изпаднем в ситуация на изолация спрямо останалите страни от ЕС по отношение на стартър екосистема.

Благодарение на фондовете създадени по JEREMI България известно време играеше ролята на лидер на стартър общността на Балканите. Румъния много уверено ни изравнява и по много показатели вече е пред България, включително по резултати, защото има по-успешни компании от нашите. Гърция традиционно е лидер по отношение на административно-правна рамка. Сърбия и страните от Западните Балканите много агресивно ни догонват и е въпрос на не повече от 2 до 3 години да ни изпреварят ако ние не продължим да се развиваме.

Считаме, че затворената врата пред чуждестранните стартъпи обрича нашата икономика на инертност и дори замиране. Шансът за една индустрия да продължи да се развива са точно стартърите и малките иновативни компании. Ако едно законодателство е създадено, за да поддържа комфорта само на съществуващия бизнес в една индустрия то тази индустрия е обречена бавно или по-бързо да изчезне. Традиционно големия бизнес на България вече страда от липса на талант и съвсем скоро ще се отвори и темата за липсата на иновации и невъзможността на бизнеса ни да се конкурира на световен пазар. Ако не приемем Startup Visa ние рискуваме поставянето в затруднено положение на целия голям бизнес в България.

Социални въздействия: засилване на тенденцията квалифицирани млади специалисти и предприемачи да напускат страната. Това има пряко отражение както в демографското състояние на населението, така и в свързаните с това секторни на образование, здравеопазване, култура и т.н.

Ако Стартър визата бъде подкрепена считаме, че ще постигнем редица **положителни ефекти**, както върху икономиката на страната ни, така и върху цялата социална среда.

Икономически въздействия:

- Подобряване на конкурентноспособността на нашата икономика.

България има нужда от трансформация на икономическия си модел и за да се случи това имаме нужда от силни стартър компании, които бързо да създават, въвеждат и

комерсиализират иновации. За да се случи това ние имаме нужда от чуждестранно добро влияние - както от повече чуждестранни предприемачи в страната ни, така и от техния опит.

Привличайки например много на брой стартъп от Израел или от Канада или от Япония ние ще привлечем и вниманието на техните инвеститори. Това ще увеличи шансовете на нашите компании да получат чуждестранни инвестиции и да достигнат до нови пазари. Считаме, че е напълно реалистично в следващите 10 години България да достигне резултатите на Чехия и Полша и да се доближи до стандарта на Централна Европа.

Поставяйки България на картата на световната стартъп общност ние даваме по-добри шансове на нашите стартъпи да се развият като световно разпознаваеми брандове. Крайно време е България да има своя "Skype", но за да се случи това са нужни още промени. За разлика от Естония България няма за съседни страни създали Nokia и Erikson, но ние можем да привлечем нужните знания привличайки стартъпи от целия свят.

Вярваме, че България може да се поучи много от Израел. Приликите освен в размера на страните ни е и в това, че подобно на Израел ние сме заобиколени от страни, които не са много добре развити и трябва да се борим за експорт на по-далечни разстояния. Израел е може би една от страните с най-рестриктивни политики по отношение на миграция, но те имат всички възможни визи свързани със стартъпи, предприемачи и привличане на висококвалифицирани кадри. Борейки се за влизане в Шенген ние също като тях трябва да полагаме всички необходими мерки, за да защитаваме външната граница на ЕС, но както тях ние можем с умни политики да сме с отворени врати за иновативния бизнес идващ към Европа. Напомняме, че България в момента е сред последните избори.

Социални въздействия:

Предоставяне на възможност за висококвалифицираните и предприемчиви лица да се развият успешно в страната. Създаване на условия за повишаване на предприемаческата активност.

С уважение:.

Добромир Иванов
Председател
BESCO – Българската стартъп
асоциация